2.5 Val Gardena, Italien, 1979

Den mest berömda åkturen i Val Garderna gick mellan Val Gardena – Selva – Canazei – Arabba – Cortina – Corvara – Selva – Val Gardena. Den tog en hel dag att åka i grupp I i skidskolan. En passage fick göras i taxi på grund av snöbrist. Omgivningen var mycket vacker med Dolomiternas röda kalkstensberg i fonden söderut, Bild 2.4.0 (övre kartan mot norr - nedre kartan mot söder). Trots brådskan fanns tid till spagettilunch i Cortina.

Bild 2.5.01 - Karta mot norr över skidturen Val Gardena – Selva – Canazei – Arabba – Cortina – Corvara – Selva – Val Gardena.

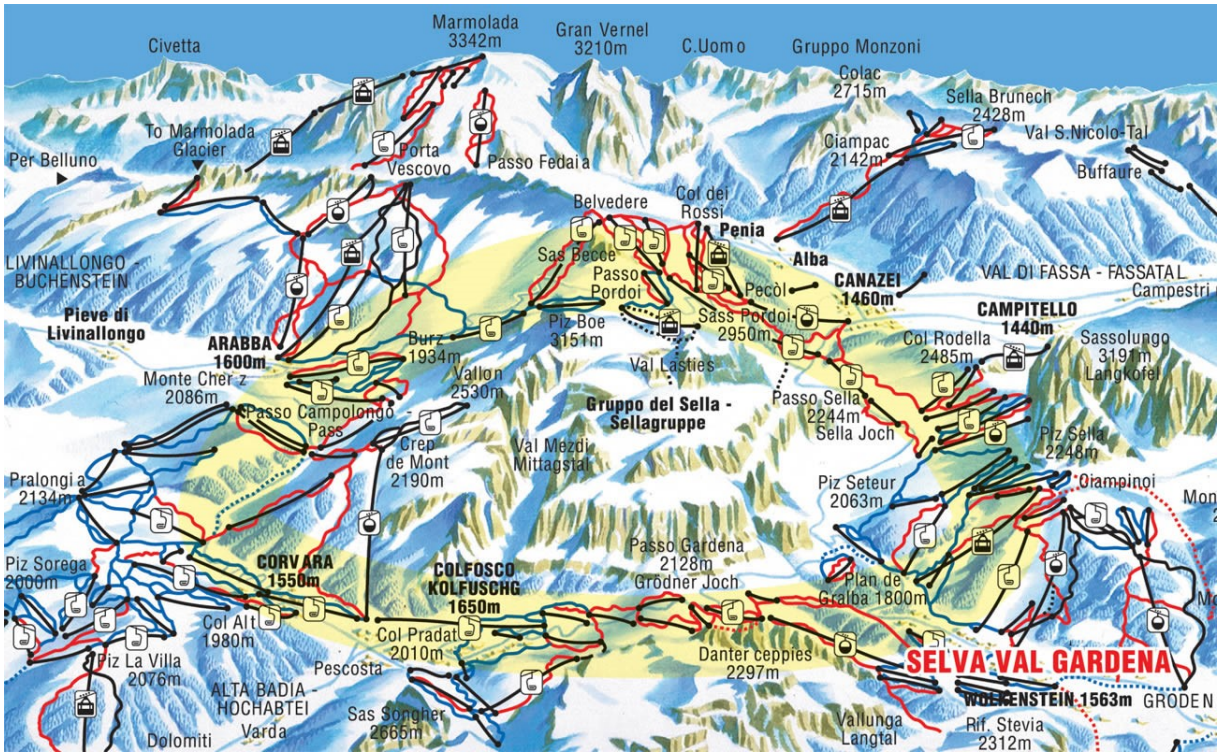

Bild 2.5.02 - Karta mot söder över skidturen Val Gardena – Selva – Canazei – Arabba – Cortina – Corvara – Selva – Val Gardena (Cortina ligger utanför denna karta).

Bild 2.5.1 – Dolomiterna i sin fulla, röda glans.

Bild 2.5.2 – Arbetskompisarna på Skanska, Malmö, tvillingarna, Bengt och Dick Lundell.

Bild 2.5.3 – Utsikt från gondolen.

Bild 2.5.4 – Pisterna tomma inför första åket.

Bild 2.5.5 – Röd dolomitisk kalksten.

Bild 2.5.6 – Stalaktiter av frusna vattenfall.

Bild 2.5.7 – Skidskolan väl samlad.

Bild 2.5.8 – Lunch i Cortina – olympisk stad, 1956.

Bild 2.5.9 – Trötta ben efter att ha passerat tre (3) dalar samma dag.

Bild 2.5.10 – Fjärde dalen samma dag nåddes precis innan sista liften stängdes.

2.6 Courchevel, Frankrike, 1979

Dalarna Courchevel – Meribel – Val Thorens har ett sammanbundet liftsystem, Bild 2.6.0.

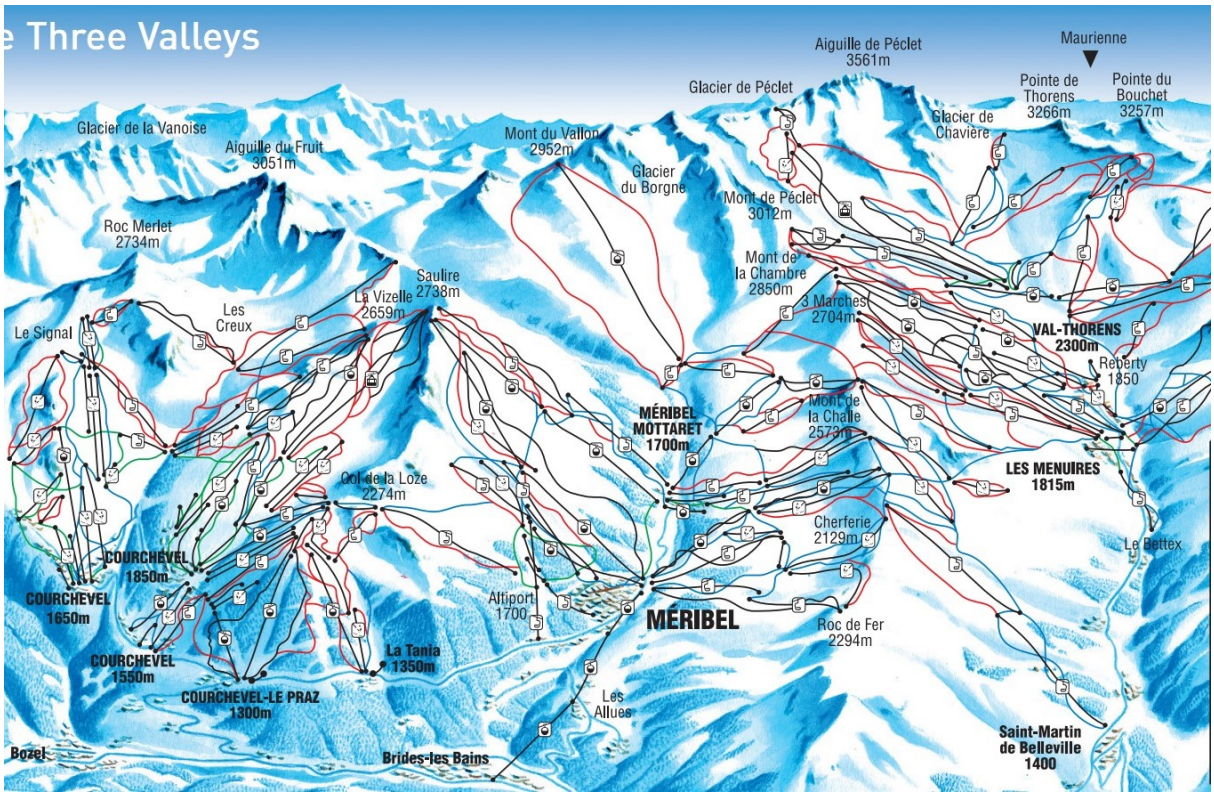

Bild 2.6.0 - Dalarna Courchevel – Meribel – Val Thorens har ett sammanbundet liftsystem

Bild 2.6.1 – Berry från Stockholm inför julaftonsåket från Val Thorens, 1979.

Bild 2.6.2 – Ca en(1) meter nysnö i pisten.

Bild 2.6.3 – Menypriser saknades på (den svenska) Kungens Krog i Meribel men notan gick ändå att lösa ut. I julaftonsmenyn ingick bland annat ostron och kalkon.

Bild 2.6.4 – Skidskolans första åk på 1 m ny pudersnö, juldagsmorgon, 1979.

Bild 2.6.5 – Något annat än djupsnöåkning ”off pist” var otänkbart juldagen 1979.

Bild 2.6.6 – Elitskidläraren i grupp I tog oss upp i brantast tänkbara djupsnöbacke. Problemet var att finna skidan efter fall, så ett speciellt fångstsnöre fanns runt vristen. Vid djupsnöåkning sitter man med baktyngd på skidorna med spetsarna ständigt ovanför snöytan. Känslan är viktlöshet, som vid ett fallskärmshopp, före det att skärmen löses ut.

Bild 2.6.7 – Landskapet var makalöst vackert med klarblå polarluft och - 15 gr.

Bild 2.6.8 – Endast tunna slöjmoln på himmeln - på ca 10 000 meters höjd.

Bild 2.6.9 – Juldagen saknade motstycke i prakt.

Bild 2.6.10 – Packad snö på vissa platser.

Bild 2.6.11 – Piståkning fick ibland duga - till nöds.

Bild 2.6.12 – Färsk lavin in över pistad backe. Undantag till anmaningen att inte åka opistad gällde således inte denna dag då det visade sig farligare att åka i pistad backe. Om man inte blir hastigt begravd av lavinsnön slå kan kraften i denna förorsaka fall med benbrott som följd. En lavin hörs inte i förväg och kan endast åkas ur på skidor i tvärled. Så gott som dagligen dödas skidåkare i Alperna genom att krävas av lavinsnö i lugnorna.

Bild 2.6.13 – Solen går upp - även i Alperna.

2.7 Schnalstal, 1984

Glaciären Grawand var platsen för Ingemar Stenmarks sommarträning, år ut och år in.

Hjärtat för anläggningen är, dels ett spektakulärt lägenhetskomplex i Kurzras, invigt 1979, med bicellsliknande lägenheter, dels en stor gondollift från Kurzras, 2000 m.ö.h. invigd 1975, till glaciären på 3 200 m.ö.h., med sommarskidåkning och ofta även åkning vintertid. Från glaciären ned till byn löper vintertid en milslång nedfart, delvis svart dvs. smal och mycket svåråkt. Ca 250 svenskar köpte 1977, bland andra jag, en lägenhet i komplexet genom Handelsbankens försorg. Då grundaren Leo Gurschler, som ofta sågs på projektet och hade möten, bjudningar, osv., hastigt avled 1987, enligt uppgift efter självmord, gick luften ur aktiebolaget, där Leo Gurschler då ägde hälften av aktierna.

Handelsbanken avrådde oss aktieägare från att satsa mer pengar i projektet, förutom de som hade krävts för insatsen, då den nya huvudägaren visade sig vara maffiaanknuten.

Bild 2.7.0 – Vy över Schalstal med Kurzras i dalen till vänster och glaciären i övre delen.

Bild 2.7.1 – I övre delen av glaciären Grawand, där även Ingemar Stenmark tränade.

Bild 2.7.2 – Pisten var en stor plan yta med jämn lutning.

Bild 2.7.3 – Glaciären omgavs av branta raviner runt om så de flesta åkte med gondolliften i retur ned till dalen och Kurzras.

Bild 2.7.4 – Hugade åkare kunde nå dalen via en brant, smal pist, ca 1 mil lång.

Bild 2.7.5 – Andelslägenhetskomplex i Schnalstal, invigt 1979.

Bild 2.7.6 – Lägehetskomplexet i Schnalstal hade svårbyggd, spektakulär arkitektur.

Bild 2.7.7 – Kusinerna Anders Qvarnström och Ulrika Persson, numera Lindgren, tycks gilla träinredningen i andelslägenheten.

Bild 2.7.8 – Middag i Kurzras med bland andra min svåger Thomas Qvarnström t. vänster

Bild 2.7.9 – Ulrika och Eva.

Bild 2.7.10 – På besök hos Peruvännerna Guido och Fosia Reiner, Zürich, på hemvägen.

2.8 Genève, Lausanne, Montreux, Cessy och Yvoire, 2013

Malmökören Mixtus Cantus resa mellan 5:e och 10:e juni, 2013, omfattade 14 konserter under en vecka med Genève som huvudort. Kören bodde på IBIS med hyrda bilar och korister som chaufförer. Fantastiska vyer upplevdes, men som bilförare fick jag hålla ögonen på vägen och fingrarna från kameran, varför alla bildobjekt inte är medtagna.

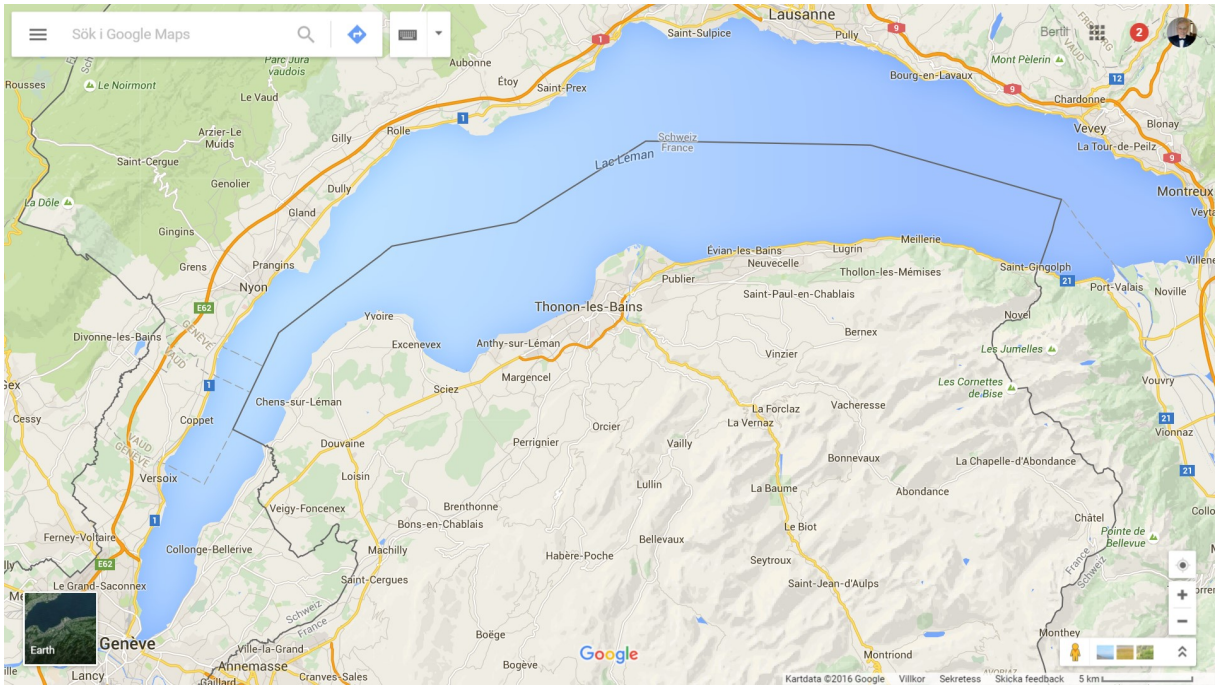

Bild 2.7.0 – Turerna kretsade runt Genèvesjön, Schweiz, och ofta in i Frankrike.

Bild 2.8.1 – Konsert, Svenska församlingen, 6 juni, 2013 (nu Sveriges nationaldag).

Bild 2.8.2 – Svenska Flaggans Dag firades med flaggparad, sång och stor buffé.

Bild 2.8.3 – Slottsborggården, Cessy, med många i Schweiz fast boende svenskar.

Bild 2.8.4 – Cessy och Genèvesjön.

Bild 2.8.5 – Yvoire och Genèvesjön.

Bild 2.8.6 – Konsert i Yvoires centrum.

Bild 2.8.7 – Körvännerna Hans Jakobsson, Gunilla Andreasson och Tore Hallmer intar lummig lunch i Yvoire.

Bild 2.8.8 – Genève och Genèvesjön.

Bild 2.8.9 – Vattenjet i Genève.

Bild 2.8.10 – Konsert vid FN, Genève.

Bild 2.8.11 – Konsert i Montreux.

Bild 2.8.12 – Konstverk i Montreux.

Bild 2.8.13 – Strandpromenad i Montreux intill Genèvesjön.

Bild 2.8.14 – Välkommen ombord.

Bild 2.8.15 – Slottet Chillon vid Montreux.

Bild 2.8.16 – Tunnor med vin.

Bild 2.8.17 – Sjöentré.

Bild 2.8.18 – Rådssalen på Chillonslottet.

Bild 2.8.19 – Chillon var ursprungligen en romersk borg, en tid rikets norra gräns

Bild 2.8.20 – Kanonhål i stenpelare.

3. Oman, 1974-1976

Som handläggande konstruktör för flera byggnader i Oman, 1974-1976, gavs rika tillfällen att bese landet, förutom de byggnader, som uppfördes efter min konstruktion, nämligen sjukhus, TV-hus, TV-torn, Runda huset, villor, m.fl.

Figur 3.0 – Karta över Oman.

3.1 Muscat

Bild 3.1.1 – Böneutropstorn.

Bild 3.1.2 – Muscat - världens varmaste stad (45 °C i april; 54 °C i juli).

Bild 3.1.3 – Muscat TV-torn uppifrån efter min konstruktion. ”Häftig” klättring på stege.

Bild 3.1.4 – Muscats redd med tidtypiska djonker.

Bild 3.1.5 – TV-husprojektet med bostäder för pakistanska arbetare (högst 50% andel).

Bild 3.1.6 – Arbetskraftsmönstring.

Bild 3.1.7 – TV-husprojektets fasad.

Bild 3.1.8 – TV-husprojektets reliefvägg.

Bild 3.1.9 – TV-husprojektets pelarform.

Bild 3.1.10 – TV-husprojektets fasadpelare.

Bild 3.1.11 – Traditionell blockmurning.

Bild 3.1.12 – Villor byggs av Skanska.

Bild 3.1.13 – Sjukhus byggt av Skanska.

Bild 3.1.14 – Skanskas camp vid Stilla havet.

Bild 3.1.15 – Sultan Qaboos´s palats.

Bild 3.1.16 – Premiärministern, tillika Skanskas agent, Qais Zawawis´s runda hus.

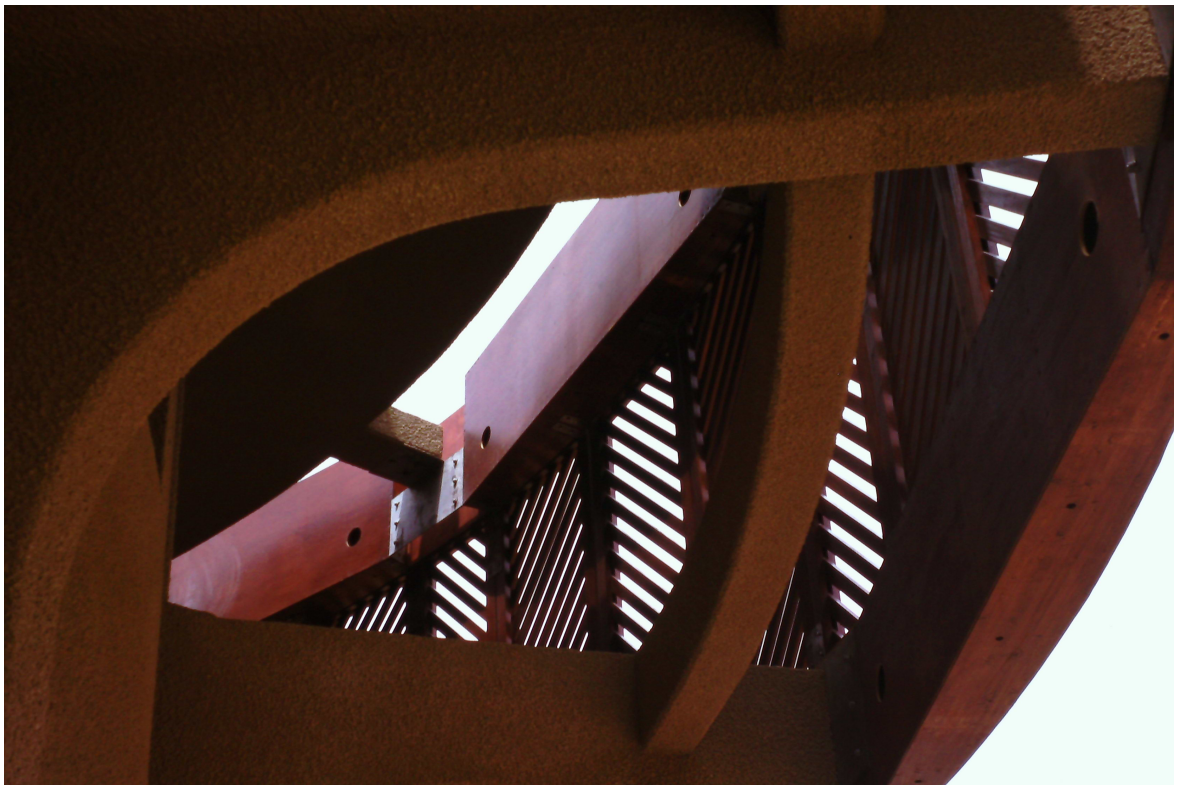

Bild 3.1.17 – Avancerad fasad i mahogny tillverkades prefab i Staffantorp.

Bild 3.1.18 – Upplagen för fasaden skulle motstå monsunen, som inträffade varje år.

Bild 3.1.19 – Skärm fanns även inuti huset så att Qais Zawawis bägge hustrur, som bodde i var sin halva av övre våningen, skulle kunna se ned i vardagsrummet, dit de inte hade tillträde, men samtidigt inte kunna ses nerifrån vardagsrummet av gäster, etc.

Bild 3.1.20 – Min första och sista kupol konstruerade jag på runda husets tak.

3.2 Nizwa

Bild 3.2.1 – Nizwa slottstorn från 1668.

Bild 3.2.2 – Nizwa slott bombades av RAF på 1950-talet, då ett uppror utbröt.

Bild 3.2.3 – Nizwa berömda slott.

Bild 3.2.4 – Stadsvimmel i Nizwa – Omans huvudstad på 600-talet – nu dess andra stad med ca 600 000 invånare. Fotografering var riskfylld för vissa har blivit av med kameran.

Bild 3.2.5 – Festtåg i Nizwa.

Bild 3.2.6 – Souq dvs. marknaden, var välbesökt, men riskfylld att fotografera på då befolkningen ansåg att man då tog deras själ. Det gällde således att hålla hårt i kameran

Bild – 3.2.7 - Dadelpalmoasens gröna svalka. Uppåt berget byggdes och underhölls sinnrika underjordiga kanaler som försåg oasen med vatten då nederbörden var nära noll

Bild 3.2.8 – Ca 250 kg dadlar skördas per palm - regionens viktigaste exportprodukt vid sidan av oljan, naturligtvis.

Bild 3.2.9 – Kamel var ett vanligt fortskaffningsmedel.

Bild 3.2.11 – Skörden bärgas intill oasen från gröda, som bevattnats med oasens vatten.

Bild 3.2.12 – Ca 2 000 m höga berg vid Niswa inbjöd till svala sommarbostäder.

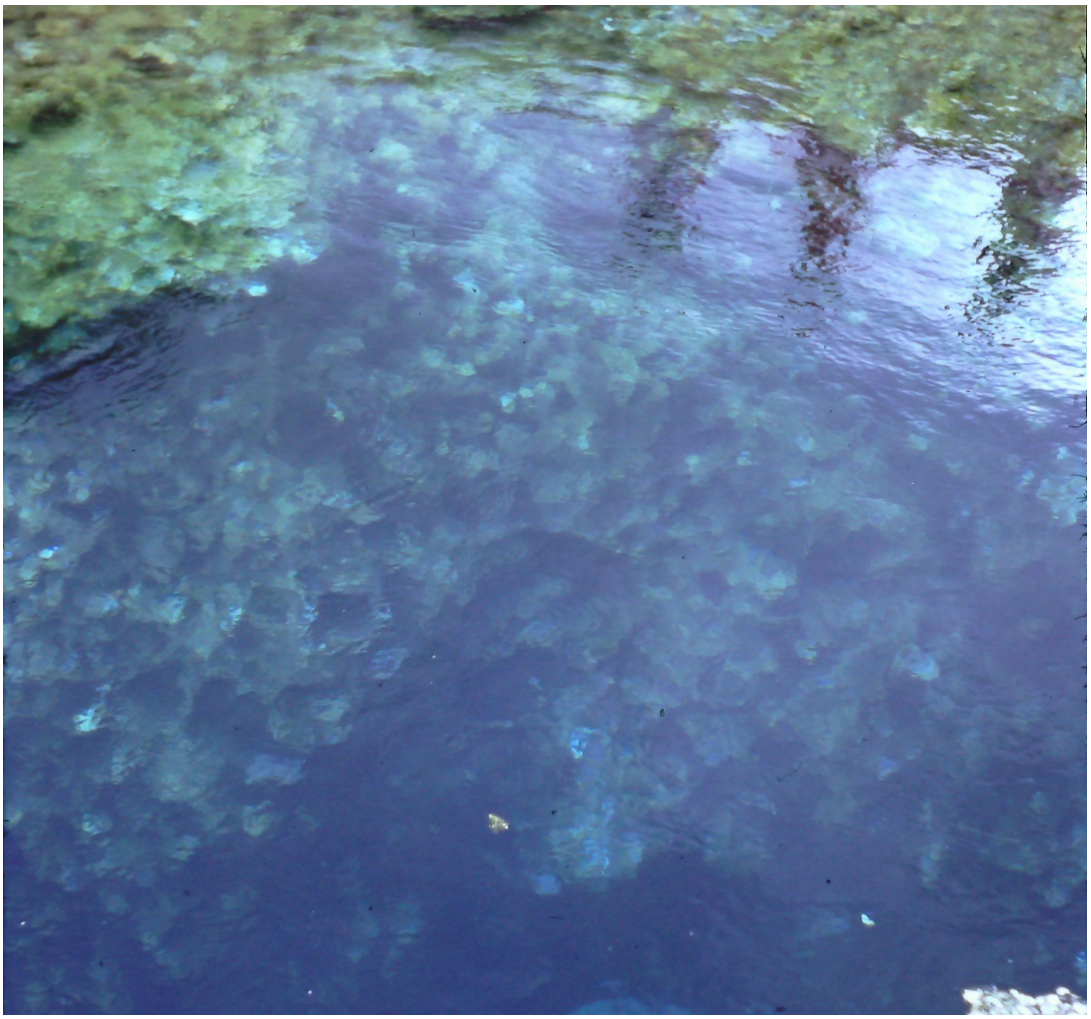

Bild 3.2.13 – Nizwas svavelkälla.

Bild 3.2.14 – Pick nick med familjen Mike Alder m.fl.

Bild 3.2.10 - Nätfiske från land på hemvägen till Muscat, ca 15 mil från Nizwa.

4. Iran, 1974

På hemväg från Oman besökte jag ofta Iran såväl huvudstaden Teheran som Shiraz med Persepolis ca 7 mil nordost om Shiraz, Figur 4.0

Bild 4.0 – Karta över Iran.

4.1 Teheran

Huvudstaden Teheran ligger på en öken med smältvatten från bergen rinnande igenom. År 1974 var staden utsökt vacker, speciellt på våren, med alla blomster. Många talade engelska så det var lätt att kommunicera. Jag hade chefen för Skanska Iran som ciceron, Kjell Persson från Ystad. Skanska förhandlade då om att få bygga ett kärnkraftverk nära Persiska viken, vilket skedde ett par år senare. Just 1974 överlevde Skanska Iran dock tack vare möbeltillverkning. En kund tyckte att Kjell Persson hade så fint skrivbord så Kjell sålde detta, varefter Skanskas snickeriverkstad fick göra ett nytt, osv.

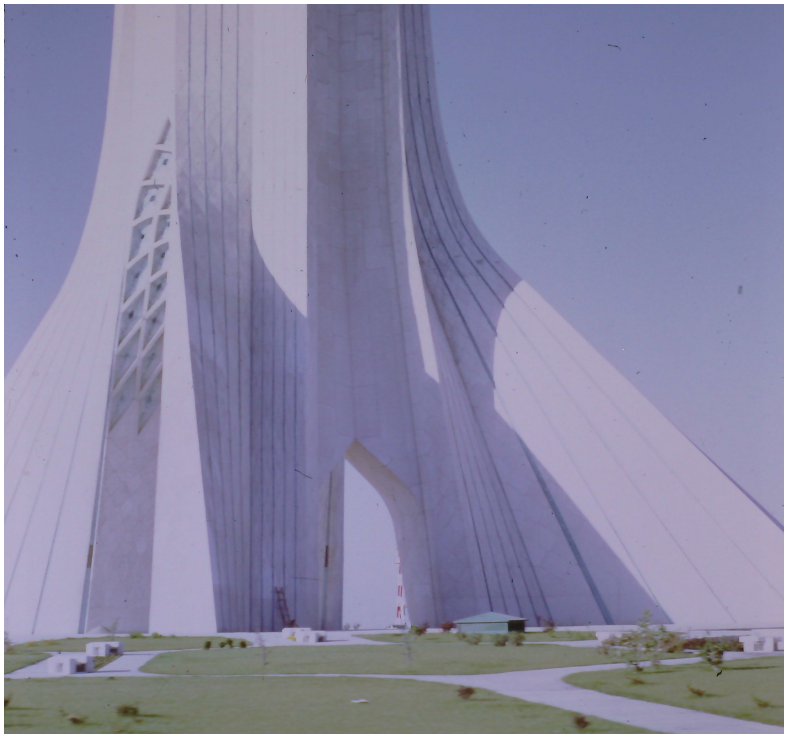

Bild 4.1.1 – Aziditornet byggt 1971.

Bild 4.1.2 – Teheranmoské.

Bild 4.1.3 – Golestanpalatset

Bild 4.1.4 – Vårblom. Smältvatten från bergen utanför Teheran.

Bild 4.1.4 – Berget Ararat, Turkiet, såg jag på väg från Teheran till Ankara, ett berg på vilket Noaks Ark påstås ha strandat. Jag hade för övrigt med mig 1 kg rysk kaviar från Kaspiska havet som jag hade tänkt sälja i Malmö men då flygvärdinnan på Pan Am-planet erbjöd sig att ställa kaviaren i planet kyl, så glömdes den bort – åkte till New York

4.2 Persepolis (521 f.Kr.-331 f.Kr.)

Persepolis ligger ca 7 mil nordost om Shiraz i kanten av en stor slätt.

Bild 4.1.5 – Portal vid entrén till Persepolis.

Bild 4.2.6 – Persepolis byggdes av Darius och Xerxes - revs av Alexander d. Store.

Bild 4.2.7 – Persepolis restaurerades av shahen och blev världsarv 1973.

Bild 4.2.8 – Välbevarade pelarkolonner.

Bild 4.2.9 – Välbevarade stenreliefer.

Bild 4.2.10 – Gripfigur i sten.

Bild 4.2.11 – Portal till krypta.

Bild 4.2.12 – Gravkammare inhuggen i berget.

Bild 4.2.13 – Persepolis låg vid bergen i kanten av en stor slätt som lutade mot Shiraz. Jag minns detta speciellt som taxichauffören använde frihjul på återfärden från Persepolis

Bild 4.1.14 – Shiraz´s moské.